

Kosowo: „Pierwszy formalny krok” ku przystąpieniu do UE

Komisja w swoim ostatnim sprawozdaniu z postępów zauważyła, że w 2015 r. Kosowo znajdowało się wciąż na „wczesnym etapie” przygotowań do członkostwa w UE. Pomimo to w październiku 2015 r. Kosowo podpisało jednak układ o stabilizacji i stowarzyszeniu z UE, co potwierdziło perspektywę członkostwa tego kraju.

Sprawozdanie Komisji Europejskiej z postępów poczynionych w 2015 r.

W [sprawozdaniu z postępów](#) za 2015 r. stwierdza się, że [układ o stabilizacji i stowarzyszeniu](#) „to pierwsza umowna relacja z UE i pierwszy formalny krok” na drodze do unijnej przyszłości Kosowa. Pobudza to reformy i stawia Kosowo [na równi](#) z sąsiadami – a wszyscy sąsiedzi tego państwa zawarli już układ o stabilizacji i stowarzyszeniu. W sprawozdaniu z zadowoleniem odnotowano wprowadzone w 2015 r. poprawki do konstytucji, dzięki którym mogły powstać specjalistyczne (sądowe) izby rozpatrujące przestępstwa transgraniczne, co z kolei było zobowiązaniem podjętym w kontekście konfliktu w Kosowie w 1999 r. Przychylnie przyjęto również postępy poczynione w związku z Serbią i liberalizacją wiz, nową ustawą o rzeczniku praw obywatelskich oraz środkami zwalczania nielegalnej migracji do UE. Godne pochwały są też działania na rzecz reformy administracji publicznej, ale upolitycznienie jest nadal problemem. Brak konkurencyjności, gospodarka nieformalna i wysokie bezrobocie są uważane za główne wady gospodarcze. Sporządzony w 2015 r. [dokument strategiczny w sprawie rozszerzenia](#) podkreśla zwłaszcza główne kwestie, jakimi są [praworządność](#), korupcja i przestępczość zorganizowana. Kosowo pracuje nad 12 celami w zakresie praworządności, uzgodnionymi w [porozumieniu z 2012 r.](#) i potwierdzonymi w [porozumieniu 2 z 2015 r.](#), zawartymi z misją Unii Europejskiej w zakresie praworządności ([EULEX](#)), która dostarcza wsparcie w tej dziedzinie. Zmieniono cztery podstawowe ustawy, jednak z różnym skutkiem, i wymiar sprawiedliwości nadal podlega ingerencji politycznej. W 2014 r. [zarzuty o korupcję](#) wysunięte w stosunku do EULEX-u spowodowały konieczność wszczęcia niezależnego śledztwa w sprawie misji. W sporządzonym w jego wyniku [sprawozdaniu z 2015 r.](#) [kwestionuje się](#) jej skuteczność. Za ograniczone uznano też postępy w walce z korupcją i przestępczością zorganizowaną oraz w dziedzinie wolności wypowiedzi.

Stosunki z Serbią: „kroki milowe” w kierunku normalizacji stosunków

W sierpniu 2015 r. w kontekście prowadzonego przez UE [dialogu na wysokim szczeblu](#) podpisano z Serbią cztery porozumienia: w sprawie [stowarzyszenia gmin w Kosowie zamieszkiwanych w większości przez Serbów](#), w sprawie [energii](#), w sprawie [telekomunikacji](#) oraz w sprawie [swobody przemieszczania się](#). Obie strony uznały się za [zadowolone](#) z uzyskanego wyniku. Kosowo postrzegало go jako [uznanie](#) swojej niezależności, natomiast Serbia [przyznała](#), że zapewnił on szersze uprawnienia etnicznym Serbom. W porozumieniach przewidziano [nowy](#) telefoniczny numer kierunkowy dla Kosowa oraz otwarcie mającego symboliczne znaczenie mostu w Mitrowicy. Osiągnięto również pewne rezultaty na poziomie bardziej technicznym, m.in. w obszarze wymiaru sprawiedliwości, ochrony cywilnej czy [ubezpieczenia pojazdów](#).

Obecna sytuacja polityczna

Sformowany w grudniu 2014 r. rząd zmierzył się z wieloma wyzwaniami, w tym z [masowym opuszczaniem kraju](#) przez Kosowian na początku 2015 r., gwałtownymi [protestami](#) oraz [atakami](#) opozycji pod koniec 2015 r. Decyzja izby specjalistycznej, porozumienia z Serbią oraz [porozumienie w sprawie wytyczenia granic](#) z Czarnogórą spowodowały, że opozycja wielokrotnie [blokowała](#) prace parlamentarne przy użyciu granatów łzawiących. W 2015 r. [wniosek Kosowa o przyjęcie do Unesco](#), co miało być wyrazem pełnego [uznania](#)

[międzynarodowego](#), został odrzucony trzema głosami. System podróży bezwizowych, obowiązujący już w stosunku do wszystkich pozostałych państw Bałkanów Zachodnich, spowodował [głębokie rozczarowanie](#) z powodu [braku woli politycznej](#) UE, ponieważ Radzie nie udało się zatwierdzić systemu bezwizowego. W grudniu 2015 r. Trybunał Konstytucyjny pozostawił kwestię [porozumienia w sprawie stowarzyszenia Serbów](#) w zawieszeniu jako „nie w pełni” zgodną z konstytucją. Kosowo może odwołać rozmowy z Serbią, [przewidziane](#) na 27 stycznia.

W swojej [rezolucji](#) z dnia 21 stycznia 2016 r. PE wyraził zgodę na zawarcie układu o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz zachęcił te pięć państw członkowskich, które nie uznały niepodległości Kosowa, do uczynienia tego, aby wspomóc dialog z Serbią. W [projekcie rezolucji](#) w sprawie sprawozdania za rok 2015, który zostanie przedstawiony na posiedzeniu plenarnym w lutym 2016 r., Komisja Spraw Zagranicznych (sprawozdawczynie: Ulrike Lunacek, Verts/ALE, Austria) z zadowoleniem przyjmuje osiągnięte w 2015 r. postępy w dziedzinie stosunków Kosowo–Serbia i odnotowuje gotowość do przyjęcia systemu bezwizowego. W projekcie ubolewa się nad odrzuceniem wniosku Kosowa o przyjęcie do Unesco oraz stosowaniem „niedopuszczalnej” przemocy przez opozycję, a także nawołuje się do przywrócenia dialogu parlamentarnego. Apeluje się w nim również o stosowanie się do sformułowanych w wyniku niezależnego śledztwa zaleceń przy przeglądzie mandatu EULEX-u.